

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/106/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

293/2017. számú (XII. 14.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2017. március 7-én előterjesztett **panaszát** a 2017. december 14 -én megtartott zárt ülésen hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2017. március 7-én, postai úton terjesztette elő a panaszát, a vele szemben 2017. március 1-én foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos az ügyének kivizsgálása és orvoslása érdekében kereste meg panaszával a Testületet. A beadványában előadta, hogy 26 éve dolgozik a * Kft-nél, mint futár.

2017. március 1-én a B. város M. krt. 61-63. szám alatt csomagot szállított ki, aminek ellenértéke 99.060 Ft volt. A szállítólevél aláírása után, a pénz átvétele előtt négy (véltetően nyomozó) személy közrefogta és a lifttel a ház előtt várakozó rendőrautóba ültették és beszállították a *Rendőrkapitányságra. Még arra sem volt lehetősége, hogy a gyógyszereit és

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

a személyi iratait magával vigye. A panaszos elmondta, hogy évek óta szívbetegségben szenved, kétszer indították újra a szívét szívritmuszavar miatt. A rendőrök a kérdéseire, amelyek arra vonatkoztak, hogy mit követett el, egyszer sem válaszoltak.

A rendőrkapitányságra érve rögtön a fogdára vitték, megmotozták, elvették tőle a személyes tárgyait és korlátozták személyi szabadságában. Kérte a rendőröket, hogy a főnökét és a feleségét értesítsék, de ez nem történt meg. Többszöri kérdésére, hogy mit követett el a kapitányságon sem válaszoltak neki. Csupán annyit mondtak neki, hogy nyugodjon meg, este már focizhat. Öt óra elteltével, amelyet a fogdán töltött felkísérték egy kihallgató szobába, ahol jegyzőkönyvet vettek fel. A jegyzőkönyv egyik kérdése az volt, hogy miért volt nála 203.315 Ft. A panaszos erre feltette a kérdést, hogy miért ne lehetne nála a zsebében ennyi pénz, mi köze lehet ennek a rendőrségnek. A panaszos hozzátette, hogy a napi munkája során kivitt áruk ellenértéke volt az összeg. A panaszos szeretné tudni, hogy öt óra elteltével, mi alapján lett gyanúsított, illetve hirtelen tanú.

A jegyzőkönyv aláírása után kérte a rendőröket, hogy kaphasson egy példányt a jegyzőkönyvből, ami alapján igazolhatta volna a főnökének, hogy miért nem dolgozott, mert még 19 db csomagot ki kellett volna szállítania, de közölték, hogy csak 500 Ft okmánybélyeg ellenében kaphat a jegyzőkönyvből példányt. A panaszos nem sérelmezi az 500 Ft megfizetését, csak azt nem érti, hogy ha egyébként ártatlan, akkor miért kellett volna fizetnie.

A panaszos beadványa összegzéseként elmondta, hogy 68 évesen ilyesféle megaláztatásban még nem volt része. Végre, öt óra elteltével kiengedték. Azt sem mondták neki ekkor, hogy mivel vádolták meg és még bocsánatot sem kértek tőle. Ennyit – a véleménye szerint – megérdemelt volna.

2) A panaszos mellékelte a kihallgatásról készült jegyzőkönyvet, amely tanúsága szerint 2017. március 1-én 14 óra 59 perc és 16 óra 35 perc között hallgatták meg, mint tanút.

A panaszos – jelen panaszügy szempontjából releváns információként – előadta, hogy 26 éve dolgozik a *Kft.-nél futárként. Mindvégig futárként dolgozott, jelenleg a [...] frsz-ú Skoda Felicia Pickup típusú teherautóval szállít, kézbesít csomagokat. Mindenféle csomagot szállít, esetleg méret, illetve a súly lehet a korlátja, mivel már idősebb, így nem annyira bír cipekedni. Alvállalkozóként dolgozik az említett cégnél, amely annyit jelent, hogy címenként 325 Ft-ot kap függetlenül attól, hogy az adott címre hány csomagot visz ki. Ezen felül az üzemanyag-költséget is fizeti a cég. A *Kft. telephelye a B. város G. út 32. szám alatt található. Itt négy óriási alapterületű raktárhelyiség van, ahonnan az ország minden részébe szállítanak. A cég vezetője Cs. Z.

Az előadó ezt követően megkérte a panaszost, hogy nyilatkozzon, hogy kitől és milyen módon kapta meg az aznapi címlistát. Ennek kapcsán a panaszos előadta, hogy minden nap 7 órakor érkezik meg a munkahelyére, a telephelyre. Ott mindenkinek megvan a kupaca egy helyiségben, ahol össze vannak pakolva a szállítandó csomagok, amelyeken pedig összesítő címlista van; eszerint kell az adott csomagokat kiszállítani, illetve az is rajta van, hogy melyiknél kell pénzt kérni és mennyit. Ez a mai napon is így történt. Ma is megkapta az adott címlistát. A panaszos nem szokott az ügyfelekkel telefonon keresztül egyeztetni, hanem ahogyan egymást követik a címek úgy viszi ki a csomagokat. A cégükönél a futároknak le van osztva, hogy melyik kerület, illetve terület kié. A panaszos a *helyekre szállít ki csomagokat.

A mai napon 10 óra 45 perc körüli időben érkezett a B. város M. krt. 61-63. szám alá, mivel a tegnapi napon egyeztetett egy férfivel, aki azt mondta, hogy a mai napon 10-12 óra között lesz a címen. Az adott napot megelőzően február 27-én járt a címen, de akkor nem találta meg konkrétan a fogorvost, mivel sehova sem volt kiírva, nem tudta sem a kapucsengőt, sem az emeletet és a telefonszámot is állandóan kinyomták. Próbálta hívni a [...] telefonszámot, de azt mindig kinyomták. Ezt utóbb jelezte a kolléganőinek, akik kinyomozták az ügyfél telefonszámát és kiderült a futárlevélen azt elírták, ugyanis helyesen az ügyfél telefonszáma [...]. Ezután tudott a panaszos egyeztetni a férfivel, aki mondta, hogy a mai napon 10-12 óra között tudja átvenni a csomagot. Erre a címre egy borítékot hozott, annak tartalmát nem ismerte, nem tudta, hogy mi van benne. A borítékra rá volt tűzve a fuvarlevél két példánya, amelyek közül az egyik az ügyfélnél marad, a másik pedig a panaszos példánya. Mindkét fuvarlevelet a „pénzt átvevő aláírása” rubrikánál írta alá, mivel a férfi már vett elő 100.000 Ft-ot, öt db. 20.000 Ft-os címletet, azonban azt ténylegesen nem vette át a panaszos, mivel a nyomozók közbeléptek.

Az előadó megkérdezte tőle, hogy mit tud a *Kft-ről, amelyre azt válaszolta, hogy semmit. Azt sem tudta, hogy hol van a telephelyük. Tudomása szerint szerződés van a munkahelye és a kft. között bizonyos időnként, amelyet pontosan nem tud megmondani, hogy milyen rendszerességgel. Jön a futárjuk, hozza a borítékot, de ezzel a személlyel a panaszos nem áll kapcsolatban. A futárok a diszpécser kolléganőkkel tárgyalnak, a panaszos már csak az összeállított címlistát kapja kézhez. Soha nem foglalkozik azzal, hogy a csomagok mit tartalmaznak, rengeteg címen jár naponta, nem is tudná megjegyezni és egyébként sem érdekli. A cégnévvel többször találkozott, mint a csomag küldőjével vagy feladójával, de gyanút nem fogott. Az adott összeget mindig átveszi az ügyféltől, majd a nap végén szigorú elszámolás van, az összeget beteszik a pénztárba és az adott cég képviseletében érkezik mindig valaki, akinek megtörténik a fizetés. Ez az általános menetrendje a csomag kiszállításának, de a panaszos a másik cég képviselőivel soha nem találkozott, neki semmilyen formában nem kell velük egyeztetnie vagy tárgyalnia.

A panaszos megjegyezte, hogy a kérdéses cég is hasonlóan borítékokat szokott kiszállítani, abban az esetben a „Megjegyzés” rovatnál feltüntetik, hogy „kifizetés után felbontható”. Jellemzően egyébként 40.000-50.000 Ft az utánvétel összege, a mai esetben 99.600 Ft-ot kellett volna átvennie a címzettől.

Az előadó ezt követően arra kérte a panaszost, hogy nyilatkozzon, hogy a mai napon miért volt nála 203.315 Ft. Az összeg a csomag vételárából és a házhoz szállítás összegéből adódik össze. Jellemzően műszaki cikket szállított ki a mai napon, így azok árát és a szállítási díját kellett átvennie. Ma túlnyomórészt csak a csomagszállítás díját, azaz 1.000-2.000 Ft-ot.

Az előadó ezt követően azt kérdezte meg a panaszostól, hogy bármelyik ügyfél jelzett-e valamiféle problémát a kiszállított csomagjával kapcsolatban. A panaszos előadta, hogy neki nincsenek ilyen információi, hozzá ilyen információ nem jut el.

Az előadó kérte, hogy nyilatkozzon arról, hogy korábban az intézkedés során miért mondta azt a rendőröknek, hogy „Tudtam, hogy ebből egyszer probléma lesz.” A panaszos elmondta, hogy azért mondta ezt a rendőröknek, mert már a tavalyi év folyamán is és idén is volt olyan többször, hogy a címzett nem volt hajlandó átvenni a csomagot, illetve az utánvétel összegét nem fizette ki. Ezekben az esetekben a panaszos a „14-es” kódot tüntette fel, ami azt jelenti,

hogy „vissza a feladónak”. A panaszos ebből nem csinál ügyet, nem is tudja, hogy az adott csomagban mi van. Soha senkit nem beszél rá arra, hogy vegyen át csomagot.

A panaszos ezt követően az előadó kérdésére válaszolva előadta, hogy a mai napon nem vitt máshová ilyen borítékot, mind nagyobb csomag volt. Ez a M. krt-i cím volt az egyetlen, akinek a *Kft-től, mint feladótól kézbesített.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a *Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) S. E. r. alezredes *Rendőrkapitányság vezetője 2017. március 23-án kelt átiratában arról nyújtott tájékoztatást, hogy a panaszossal szemben végrehajtott rendőri intézkedés célja a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 33. § (2) bekezdés b) pontja volt. A [...] számú rendőri jelentés és az előállítóba történő befogadáskor a panaszos által kitöltött és aláírt nyilatkozat alapján a panaszosnak a rendőri intézkedés során nem volt egészségügyi állapotából, különleges étkezésből származó igénye. A panaszos kiértesítésre vonatkozó állítása megfelel a valóságnak. Az általa megnevezett személyek kiértesítését a *Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályának vezetője nem engedélyezte. A panaszos személyi szabadságát 2017. március 1-én 10 óra 45 perctől 15 óráig korlátozták. A beszerzett további bűnügyi információk alapján a panaszost szabadítását követően tanúkénti kihallgatására került sor; az erről szóló jegyzőkönyv alapján 14 óra 59 perc és 16 óra 35 perc között. A panaszost jegyzőkönyv igénye kapcsán tájékoztatták a fizetendő illeték mértékéről a 10/2003. (V. 6.) IM-BM-PM együttes rendelet és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény rendelkezéseire. A panaszos előállításáról kizárólag a bűncselekményt bejelentő sértett képviselője értesült, akinek a magánlakásában sor került a rendőri intézkedésre. A panaszos a [...] számú rendőri jelentésben foglaltak alapján számított arra, hogy tevékenysége miatt egyszer hatósági elszámoltatásra kerül. Az eljárás alatt végig együttműködő volt, az ügyben intézkedő rendőrök maradéktalanul betartották a szolgálati normák által előírtakat.

A kapitányságvezető álláspontja szerint a panaszos panasza nem alapos. Az ügyben a kapitányság jelenleg is büntetőeljárást folytat ismeretlen elkövetővel szemben.

2) A jelentés előállítás végrehajtásról elnevezésű dokumentum szerint a rendőrség a panaszossal szemben 2017. március 1-jén, 10 óra 45 perckor az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pont szerint igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján átvizsgálást és az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pont szerint előállítását hajtott végre. A személyi szabadság korlátozásának helye B. város M. krt. 61-63. szám alatti hely volt. A panaszossal szemben magánlakásban hajtottak végre intézkedést az Rtv. 39. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján. Az intézkedés során kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása mezőben olvasható, hogy a panaszossal szemben intézkedő rendőr H. P. r. törm-rel jelent meg a B. város M. krt. 61-63. számú lakásnál, mivel előzetesen [...] számon elkészített jelentés alapján alapos gyanú volt arra, hogy Dr. Z. L. család áldozatává válhat. Dr. Z. L. fia K. D. az eset tudomására jutását követően [...] mobiltelefonszámon felvette a kapcsolatot az édesanyját megkereső cég képviselőjével és tájékoztatta őket, hogy a pénz átadására az ő lakásában kerüljön sor, mivel a

másik címen csak a rendelő található. A képviselő K. P-ként mutatkozott be, mint a *Kft. alkalmazottja. Tájékoztatta K. D-ot, hogy az édesanyja több internetes felületen is hirdeti a praxisát, amelyeket ők kezelnek. A hirdetési felületek egy ideig ingyenesek voltak, de már több hónapja fizetőssé váltak, amelyet rendezni kell. K. D. kérdésére a hölgy elmondta, hogy amennyiben nem rendezik a számlát, abban az esetben végrehajtóhoz kerül az ügy, illetve majd a bíróságon keresztül a többletköltségekkel terhelt összeget már kötelesek lesznek rendezni. K. D. közölte vele, hogy ebben az esetben szeretné rendezni a számlát. A hölgy ekkor közölte vele, hogy 99.060 Ft ellenében törlik az összes internetes oldalról a hirdetést, amelyeket ők kezelnek. K. D. rákérdezett az internetes oldalak címére, amelyre azt a választ kapta, hogy a „Doktorinfó”, „Foglalj orvost”, „Országos Orvoskereső” honlapokról van szó. A hölgy továbbá elmondta, hogy a mai napon 10 óra és 12 óra közötti időben egy futár fog érkezni a hivatalos lemondó levelekkel. K. D. ezt követően felvette a kapcsolatot a „Doktorinfó” és a „Foglalj orvost” honlapok üzemeltetőivel, ahonnan azt a tájékoztatást kapta, hogy nincsenek szerződésben az édesanyjával, a honlapon nem szerepelt soha a hirdetése, illetve nem bíztak meg senkit semmiféle tartozás beszedésével kapcsolatban. K. D. megjegyezte, hogy a megemlített „Országos Orvoskereső” honlap nem is létezik.

A fentiek miatt jelentek meg a rendőrök a fenti címen, amikor 10 óra 45 perckor a panaszos belépett a lakásba. Elmondása szerint a * szolgálatról érkezett és egy küldeményt hozott. A küldemény átadásáért 99.060 Ft-ot kért, amelyet K. D. 20.000 Ft-os címletekben rendezett oly módon, hogy azt a panaszos kezébe adta. A panaszos ekkor átadott neki egy fehér színű borítékot és kérte K. D-ot, hogy írja alá a fuvarlevelet. A rendőr ekkor a szolgálati igazolványa felmutatásával igazolta rendőri minőségét és közölte a panaszossal, hogy bűncselekmény elkövetésének a gyanúja miatt elő fogja állítani a *Rendőrkapitányságra. A fentieket a panaszos megértette és tudomásul vette. A panaszos a helyszínen nem tudta hitelt érdemlően igazolni magát, mivel elmondása szerint az igazolványa a M. krt. E. utca sarkánál parkoló [...] frsz-ú személygépkocsiban vannak. A személyi nyilvántartó adataiból a rendőr megállapította, hogy a panaszos által bediktált adatok valósak, körözésben nem szerepelnek. A panaszossal szemben H. P. r. törm. ruházátvizsgálatot hajtott végre, amely során közbiztonságra veszélyes, illetve bűncselekményből származó vagy arra utaló tárgy vagy eszköz nem került elő. A további intézkedések megtételéig a panaszost a *Rendőrkapitányság előállító helyiségében helyezték el. A panaszost 11 óra 10 perckor sérülés-és panaszmentesen átadta Sz. G. r. törm. szolgálatirányító parancsnoknak.

A panaszosnak az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerint az előállítás okáról szóló tájékoztatót és az előállítás idejéről szóló igazolást átadták.

Az előállítás oka 2017. március 1-jén 15 órakor szűnt meg, ekkor a panaszost szabadon bocsátották. A jelentés végén az is szerepel továbbá, hogy a panaszossal szemben büntetőfeljelentést tettek.

3) Az előállítás végrehajtását kivizsgáló dokumentumban a parancsnok álláspontja szerint a panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint végrehajtott igazoltatás, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján fogatosított átvizsgálás és az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pont szerinti előállítás jogszerű, szakszerű és arányos volt.

4) Az előállítás időtartamáról szóló igazolás tanúsága szerint a rendőrség a panaszost 2017. március 1-én 10 óra 45 perc és 15 óra között korlátozta a személyi szabadságában a *Rendőrkapitányságán. Az előállítás során sérülése, panaszja nem keletkezett.

5) A rendőrség mellékelte a panaszos által 2017. március 1-én 11 óra 16 perckor tett nyilatkozatát, amelyben aláírásával hitelesítetten kijelentette, hogy az előállító helyiségben történő elhelyezések az anyanyelve magyar, amely nyelven szóban és írásban is kapott tájékoztatókból megismerte az előállított személyek jogait, kötelezettségeit és azok gyakorlásának a módját, a jogorvoslati lehetőségeket. Kijelentette, hogy egészségügyi problémája nincs, különleges étkezési vagy egyéb igénye nincs, továbbá vallásgyakorláshoz kapcsolódó igénye sincsen. Úgy nyilatkozott, hogy nem dohányzik. Kiértésítendő személyként B. L-ét (feleség) jelölte meg a [...] mobiltelefonszámon. Az igény teljesítését bűnügyi érdekre tekintettel nem hajtották végre az intézkedő rendőrök B. Gy. r. alezredes utasítására.

6) A panaszos egy másik, az előállítása során megtett nyilatkozatában aláírásával megerősítetten kijelentette 2017. március 1-én 11 óra 15 perckor, hogy az 5 órát meghaladó fogvatartása esetén a részére élelmiszert kér.

7) Cs. T. r. tzls. 2017. március 20-án kelt jelentésében előadta, hogy a panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedés célja és jogalapja a személyi szabadságot korlátozó jelentésben, illetve az előzetesen készített rendőri jelentésben olvasható, amelyeket nem kíván mással kiegészíteni.

Az intézkedés során a panaszos az irataival kapcsolatban valóban úgy nyilatkozott, hogy azt a M. krt. E. utca sarkán parkoló [...] frsz-ú járműben hagyta, amelyekre azért nem volt szükség, mivel az adatai a személyi nyilvántartóból megállapításra kerültek. A helyszínen feltett kérdésre, mely szerint van-e betegsége vagy szed-e rendszeresen gyógyszert nemleges választ adott. Az előállítás során a kiértésítéssel kapcsolatosan feltett kérdésre a panaszos azt válaszolta, hogy a főnökét szeretné kiértésíteni, amely nyilatkozatát Sz. G. r. törm. szolgálatirányító parancsnok felé a kapitányság épületébe történő beérkezést követően a rendőr jelezte. A jó hírnevének a megsértésével kapcsolatban annyit mondott el, hogy az intézkedés egy magánlakásban történt, azt a sértetten kívül más nem látta, a szolgálati járműbe való beszállás során nem találkoztak más személlyel. Az intézkedés alatt H. P. r. törm. kollégájával nyugodt hangon, érthetően beszéltek vele. A panaszos nem jelezte ott a helyszínen, illetve a rendőrség épületében, hogy az intézkedéssel szemben panasszal kívánna élni. A panaszos az intézkedés alatt végig nyugodtan viselkedett; testbeszéde, hanghordozása, hangerőssége nem jelezte feléjük, hogy nem a normáknak megfelelő magatartást tanúsítottak volna vele szemben.

A rendőr a szolgálati igazolványa felmutatását követően felfedte a rendőri mivoltát és közölte a panaszossal, hogy bűncselekmény gyanúja miatt elő fogja állítani a *Rendőrkapitányságra. Ekkor a panaszos azonnal belenyugvó hangsúllyal azt válaszolta, hogy „tudtam, hogy ebből még bajom lesz, annyi probléma van ezzel a céggel, már vártam mikor lesz ez.” A rendőr még a helyszínen közölte a panaszossal az intézkedés okát, célját, amelyet megértett és tudomásul vett. A szolgálati járműben való szállítás során kérdés nélkül megjegyezte, hogy annyian veszekedtek már vele ennek a cégnek az iratkézbésítései kapcsán, hogy nem csodálkozik azon, hogy most itt ül.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv., valamint a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A panaszos beadványában sérelmezte a vele szemben végrehajtott előállítást és azt, hogy annak okáról kifejezett kérése ellenére egyszer sem tájékoztatták őt az intézkedők. A panaszos ezen kívül kifogásolta azt, hogy sem a főnökét, sem pedig a feleségét nem értesítették az előállításáról, pedig ez a rendőröknek kötelességük lett volna. Véleménye szerint továbbá a rendőri intézkedés sértette a jó hírnevét.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezete IV. cikkének (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz, a VI. cikkben garantált jó hírnév sértetlenségéhez és a XXIV. cikkben rögzített tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként a panaszos előállítását vizsgálta meg.

a) Az előállítás jogalapja kapcsán a Testület az alábbi következtetéseket tette.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján, állították elő, figyelemmel arra, hogy vele szemben bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanút hozott a rendőrség tudomására K. D. A rendőrség információval rendelkezett arra vonatkozóan, hogy K. D. édesanyja valószínűleg csalás áldozata volt vagy lesz. Az elkövető Kft. olyan honlapok és hirdetési felületek üzemeltetéséért akar 99.060 Ft-ot készpénzben K. D. édesanyjától megszerezni, amelyeket vagy nem ő üzemeltet, vagy a szóban forgó webes tárhelyek nem is léteznek. K. D. információval bírt, hogy a potenciális elkövető 2017. március 1-jén az összegről szóló számlát futár útján fogja kézbesíteni a sértett címére és ezzel együtt a 99.060 Ft befizetését is követelni fogja tőle. K. D. azt is elmondta a bejelentésében, hogy a Kft. az összeg meg nem fizetése esetén bírósági végrehajtással és peres eljárással fenyegetőzött.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

A Testület véleménye szerint K. D. bejelentése okot adhatott a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 373. §-ában tilalmazott csalás bűncselekmény elkövetésének a gyanújára. A hivatkozott jogszabály (1) bekezdése tartalmazza a bűncselekmény alapesetét, amely szerint „aki jogtalan haszonszerzés végett mást tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart, és ezzel kárt okoz, csalást követ el.” A csalás bűncselekmény minősítése az értékhatár szerint változik. A szóban forgó 99.060 Ft a Btk. Értelmező rendelkezése [459. § (6) bekezdés] alkalmazásában az érték, a kár, valamint a vagyoni hátrány ötvenezer-egy és ötszázezer forint között kisebb értéknek minősül. Erre figyelemmel az elkövetési magatartás a Btk. 373. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint

minősülő vétség elkövetésének a gyanúját vethette fel. A hivatkozott rendelkezés értelmében a büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, ha a csalás kisebb kárt okoz.

Ezen a ponton a Testület szükségesnek tartja, hogy utaljon gyakorlatára, amely szerint a bűncselekmény gyanúját a panaszeljárásban kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a büntetőeljárást lefolytató hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését, akkor, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény gyanújára hivatkozik, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki.

Így a fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a gyanúnak az adott intézkedéshez szükséges foka – amely a gyanúsításhoz szükséges megalapozott gyanúnál alacsonyabb szintű gyanú – fennállt-e. Ezzel összefüggésben a Testület fontosnak tartja hangsúlyozni: nem abban a kérdésben foglal állást, hogy a panaszos követett-e el bűncselekményt vagy sem, hanem csupán abban, hogy az adott helyen és időben rendelkezésre álló adatok alapján a rendőr gondolhatta-e azt, hogy a panaszossal szemben felmerül a bűncselekmény elkövetésének (a megalapozott gyanú szintjénél) alacsonyabb fokú gyanúja. Amennyiben igen, úgy a rendőri intézkedés akkor is jogszerű lehet, ha utóbb a nyomozás azt állapíthatja meg, hogy az érintett nem követett el bűncselekményt, vagy a bűncselekmény elkövetése nem bizonyítható.

A Testület által kialakított történeti tényállás részeként kezelte azt, hogy a rendőrség K. D. által tett bejelentése alapján a panaszossal szembeni interakciót követően konkrét információk birtokában volt, hogy (1) 2017. március 1-én 10-12 óra között (elkövetési idő); (2) a Kft. megbízásából egy futár – akiről nem lehetett bizonyosan tudni, hogy mely cég alkalmazásában végzi a munkáját – (elkövető vagy részes személy); (3) meg fog jelenni K. D. édesanyja rendelőjénél (elkövetési hely); (4) abból a célból, hogy 99.060 Ft készpénzt átvegyen egy nem létező szolgáltatás ellenértékeként (elkövetési magatartás).

A fentiekben kifejtettek alapján, az ott meghatározott körülményekre figyelemmel, a Testület arra az álláspontra jutott, hogy fennállt az a minimális szintű gyanú a bűncselekmény elkövetéséhez, amely az előállítás foganatosításához volt szükséges. **Ennél fogva megvolt az előállítás jogalapja az Rtv.33. § (2) bek. b) pontja alapján.**

b) Mivel azonban az idézett rendelkezés az előállítás végrehajtását az abban foglalt feltétel teljesülése esetére – vagyis ha az intézkedés alá vont személyt érintő gyanú fennáll – nem kötelező jelleggel írja elő, hanem az intézkedő rendőrnek mérlegelési jogkört biztosít, a Testület a rendőri intézkedést az arányosság követelményére figyelemmel is szükségesnek tartotta értékelni.

Az Rtv. 15. §-a ugyanis kimondja, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül pedig azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

Jelen alpontban tehát a Testület azt vizsgálta meg, hogy az elérni kívánt cél arányban állt-e a jogkorlátozás mértékével, nem lehetett-e elérni kevésbé jogkorlátozó módon azt, hogy egyéb

érdemi cselekményeket hajtsanak végre a sikeres, eredményes nyomozás lefolytatása érdekében.

A Testület a rendelkezésére álló dokumentumokból arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos szerepét kívánta a rendőrség tisztázni a vele szemben felmerült bűncselekményi gyanú kapcsán. Minderre tekintettel a panaszos előállítása arányban állt a folyamatban lévő büntetőeljárásbeli szerepével. A Testület álláspontja szerint a panaszossal szemben felmerült gyanút a rendőrök a helyszínen nem tudták tisztázni, így vált indokolttá továbbá érdemi cselekmények foganatosítása a kapitányság épületében.

A fentiekben kifejtettek alapján a panaszos előállítása megfelelt az arányosság követelményének, így a Testület szerint az előállításra kellő jogalap birtokában és az Rtv.15. §-a szerint került sor, így nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

c) A Testület a panaszos előállításának időtartama kapcsán az alábbi megállapításokat teszi.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos személyi szabadságát az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján 2017. március 1-én 10 óra 45 perctől (intézkedés kezdete) 15 óráig korlátozták. A Testület megítélése szerint ebbe az időtartamba beleszámítandó a panaszos tanúkénti meghallgatásának ideje is, vagyis az az időtartam, amíg a panaszos a kapitányságon tartózkodott a távozásáig. Erre figyelemmel a panaszos személyi szabadságát a rendőrség 10 óra 45 perctől 16 óra 35 percig, azaz összesen 5 óra 50 perc időtartamban korlátozta.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként, határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

A rendelkezésre álló iratok alapján pontosan rekonstruálható, hogy mi történt az előállítás időtartama alatt. A panaszossal szemben 2017. március 1-én 10 óra 45 perckor kezdeményeztek rendőri intézkedést, amely során az Rtv. 29. § (1) bekezdés szerint igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján átvizsgálták, majd az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján az előállításáról döntöttek a *Rendőrkapitányságra. A panaszost a szolgálatirányító parancsnoknak 11 óra 10 perckor adták át. Ezt követően az előállító helyiségben való elhelyezését megelőzően átvizsgálták, a nála lévő tárgyakat letételték, majd

kitöltötték vele az előállítás során teendő nyilatkozatokról szóló formanyomtatványokat. Ezeknek az ideje 11 óra 15 perc és 11 óra 16 perc voltak. Ezt követően érdemi cselekményt legközelebb 14 óra 49 perctől hajtottak végre vele szemben, amikor is 16 óra 35 percig, mint tanút hallgatták meg. Ezt követően beszélhetünk a tényleges szabadon bocsátásáról, amelynek keretén belül önként elhagyta a kapitányság épületét. A rendőrség tájékoztatása szerint 11:16 és 14:49 perc között a kihallgatáshoz szükséges bűnügyi információk beszerzése zajlott.

Tekintettel a fentiekre, a Testület nem tekintette a holtidőt az alapjogi sérelem megállapításához elegendő hosszúságúnak. **Ennek következtében a Testület a panaszos előállításának idejét arányosnak minősítette, amely nem sértette a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát.**

2) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök az intézkedés során maradéktalanul nem tettek eleget az intézkedés okának és céljának közlésére vonatkozó kötelezettségüknek. Előadta, hogy többszöri kifejezett kérése ellenére nem tájékoztatták őt arról, hogy miért intézkednek vele szemben, miért állítják elő. A tájékoztatást számára a rendőrkapitányság épületében, az előállító helyiségbe való befogadáskor sem adták meg neki. Ekkor csak annyit közölte vele az egyik rendőr, hogy délután már focizhat otthon.

A rendőrség arról számolt be a Testületnek, hogy a panaszost az intézkedést végrehajtó rendőrök tájékoztatták az intézkedés céljáról, előállításának okáról, panasztételi lehetőségéről. A panaszos a tájékoztatásban foglaltakat megértette és tudomásul vette.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése alapján a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabályokat a Szolgálati Szabályzat 5. §-a tovább részletezi. A jogszabályhely értelmében az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A hivatkozott jogszabályhely (6) bekezdése a panaszjogról való tájékoztatást tartalmazza: a rendőr az Rtv. V. Fejezetében foglalt intézkedését vagy az Rtv. VI. Fejezetében foglalt kényszerítő eszköz alkalmazását követően az Rtv. IX. Fejezetében meghatározott panasz lehetőségéről szóló tájékoztató keretében felhívja az intézkedés alá vont személy figyelmét a panasz előterjesztésének határidejére is.

A Testület a történeti tényállás kialakítása során ellentmondást tapasztalt a panaszos és a rendőrség által közölt információk között, amelyeket a birtokában lévő csekély számú bizonyíték alapos és gondos mérlegelésével sem tudott tisztázni. A történeti tényállás homályosságára tekintettel **ezért úgy határozhatott, hogy a panaszos tisztességes**

eljáráshoz fűződő alapvető jogának a sérelme – a tapasztalt ellentmondás miatt – nem megállapítható.

3) A Testület ezt követően az értesítés elmulasztására vonatkozó kifogást vizsgálta. A panaszos arról számolt be a beadványában, hogy a rendőrség részére kifejezetten jelezte, hogy a főnökét és a feleségét szeretné értesíteni az előállításáról, amely kérés teljesítését a rendőrök megtagadták. A panaszos véleménye szerint ez pedig a rendőrségnek kötelessége lett volna.

A rendőrség azonos módon adta elő a történeteket. A panaszos a helyszínen jelezte, hogy szeretné értesíteni a főnökét az előállításáról, valamint a feleségét az egyik nyilatkozatban név szerint és a telefonszáma megadásával megjelölte kiértékelendő személyként. A rendőrség elismerte, hogy valóban nem értesítették egyik személyt sem, tekintettel a bűnüldözési érdekre.

Az Rtv. 18. § (1) bekezdés tartalmazza, hogy a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. Ha a fogvatartott fiatalkorú vagy gondnokság alá helyezett, haladéktalanul értesíteni kell törvényes képviselőjét vagy gondnokát. A rendőrség érvelésére tekintettel szükséges jelen jogszabályhely (3) bekezdését is ismertetni, hiszen az előírja, hogy a fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja.

A Testület a rendőrség értesítési kötelezettség nem teljesítésére vonatkozó kifogását, azaz a „bűnüldözési érdek”-re való hivatkozást elfogadta, mivel az eljárás ezen korai szakaszában fennállt a veszélye, hogy bizonyítékok tűnhetnek el vagy egyéb módon nehezül ill. esetleg ellehetetlenül a nyomozás ha egy esetleges tettestárs értesül a nyomozásról ill. a rendőri intézkedésről.

A fentiekben kifejtettek alapján a Testület megállapította, hogy a rendőrség nem követett el mulasztást. A Testület álláspontja szerint az, hogy a rendőrség nem értesítette a panaszos feleségét, főnökét nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

4) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőri intézkedés alkalmas volt a jó hírneve sérelmének az okozására. A sérelem konkrét jellegét, természetét a panaszos pontosan nem jelölte meg.

A rendőrség előadta, hogy a panaszossal szembeni rendőri intézkedésre magánlakásban került sor, amely során a panaszoson kívül négy fő rendőr és a bejelentő (K. D.) voltak jelen. Az intézkedést más nem láthatta.

A Testület jelen kifogás érdemi vizsgálata kapcsán arra keresete a választ, hogy a panaszos jó hírnévhez fűződő jogának a sérelme miben teljesezhetett ki. Egyrészt megvizsgálta, hogy a panaszossal szembeni rendőri interakciót láthatták-e; másrészt pedig azt vizsgálta, hogy a rendőri intézkedés egyéb módon alkalmas lehetett-e arra, hogy sértse a panaszos jó hírnévhez való alapvető jogát.

Tekintettel az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdésére, amely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A Testület gyakorlatában rendszeresen előfordulnak olyan ügyek, amelyekben a rendőri intézkedés nyilvános helyen, alkalomadtán szomszédok, vagy munkatársak szeme láttára zajlik. A Testület rendszerint abból indul ki hasonló esetekben, hogy a nyilvánosság bizonyos mértékig elkerülhetetlenül a rendőri intézkedéseknél.

A Testület az első vizsgálati nézőpont kapcsán szerencsés helyzetben volt, hiszen a panaszos is előadta a beadványában, hogy a magánlakásban négy fő rendőr (valószínűleg nyomozók) tartózkodtak akkor, amikor oda belépett; így ez a rendőrség tényelődását erősítette. Minderre figyelemmel a Testület abból indult ki, hogy a panaszost négy fő rendőr egy magánszemély (aki a bejelentő volt) jelenlétében vonták intézkedés alá. Ezt követően a kapitányságra szállították, amely kísérése és szállítása során a panaszos sem számolt be arról, hogy őt megalázó, jó hírnevet sértő módon kísérték volna le az emeltről a földre, vagy hogy annak kapcsán bárki látta volna. A rendőrség vele szemben kényszerítő eszközt sem alkalmazott. Ezen körülmények mérlegelése, értékelése során a jó hírnévhez fűződő alapvető jog sérelmét megalapozatlannak tartotta.

A Testület emellett azt próbálta még értékelni, hogy maga a rendőri intézkedés alkalmas volt-e arra, hogy a panaszos jó hírnevét más úton sértse. A Testület nem talált olyan körülményt, amely megalapozta volna a panaszos kifogását. A Testület véleménye szerint, mivel nem látták a panaszossal szembeni rendőri intézkedést, nem követték nyomon azt a panaszos ismeretségi körébe tartozók vagy akár, ismeretlen személyek, hogy konkrétan a panaszossal szemben hány rendőr, mikor, milyen körülmények között, milyen rendőri intézkedést, milyen céllal hajtott végre. **Így a Testület arra az álláspontra jutott, hogy a panaszos jó hírnévhez fűződő alapvető joga nem sérült a vele szemben végrehajtott rendőri intézkedés következtében.**

IV.

A Testület érdemi vizsgálatában megállapította, hogy a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában állították elő a rendőrkapitányságon. Az előállítás megfelelt az arányosság követelményének, így nem sérült a panaszos személyi szabadságához fűződő joga. Az előállítás időtartama miatt szintén nem sérült a panaszos személyi szabadságához fűződő joga. A panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható, mivel a panaszos és a rendőrség közötti ellentmondás nem tisztázható a tájékoztatás elmaradása miatt előterjesztett kifogás kapcsán. A Testület álláspontja szerint azért, hogy a rendőrség nem értesítette a panaszos feleségét, főnőként nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. december 14.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET